

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระบรมนาถเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สงขลา

จากสุนทรภู่ ถึง กระจ่าง แสงจันทร์ ๑๐๐ ปี นิราศเทพาและนิราศทุ่งหวัง

สุนทรภู่ได้รับการยกย่องว่าเป็นยอดกวีเอก ด้วยผลงานการประพันธ์ทั้งวรรณคดี กลอนสุภาพ และกลอนนิราศ โดยเฉพาะกลอนนิราศนั้นถือว่าต้นแบบให้กวีรุ่นหลังได้เจริญรอยตาม

สำหรับวันสุนทรภู่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นี้ หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา ขอเสนอนิราศเทพาและนิราศทุ่งหวัง ผลงานการประพันธ์ของคุณกระจ่าง แสงจันทร์ ครูผู้ถวายพระอักษรพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรมงคลการ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ดำรงตำแหน่งอุปราชมณฑลปักษ์ใต้

โดยนิราศทั้ง ๒ เรื่อง มีรูปแบบตามแบบฉบับกลอนนิราศของสุนทรภู่ การใช้คำและภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย มีความใกล้เคียงกับปัจจุบัน และเรื่องราวทั้งหมดในนิราศล้วนเกิดขึ้นในจังหวัดสงขลา และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นี้ ถือว่าครบ ๑๐๐ ปี นิราศเทพาและนิราศทุ่งหวัง หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา ขอยกบางช่วงบางตอน ของนิราศทั้ง ๒ เรื่อง มานำเสนอให้ทุกท่านได้ลองอ่านดูว่าจะสนุกมากน้อยแค่ไหน

นิราศเทพา

นิราศเทพาแต่งขึ้น เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ระหว่างการเดินทางไปสำรวจสำมะโนครัวที่อำเภอเทพา โดยการนั่งรถไฟจากสถานีรถไฟสงขลาไปลงที่สถานีท่าม่วงแล้วต่อเรือไปยังที่ว่าการอำเภอเทพา ในส่วนของเนื้อเรื่องสมบูรณ์ทั้งบันทึกเรื่องราวระหว่างทางสภาพสังคมและความรู้สึกคิดถึงคนรัก

ลักษณะเด่นของนิราศเทพา คือการผูกโยงชื่อสถานที่กับความรักความคิดถึงได้อย่างลงตัว โดยเฉพาะบรรยากาศการนั่งรถไฟสายสงขลา - หาดใหญ่ ซึ่งปัจจุบันได้ยกเลิกเส้นทางการเดินรถแล้ว โดยไม่ต้องกล่าวอะไรให้มากความ แค่ก้าวขึ้นรถไฟความห่วงหาอาวรณในคนรักก็เกิดขึ้นแล้ว

ไปอำเภอ เทพา เวลาจน	นิราศร้าง ท่างบุตร สุดสงวน
ลงบันได ไคลคลา อูราเศร้า	กำลังด่วน ขวนครุแดง จัดแจงเดิน
จนมาถึง สถานี ไม่มีเพลิน	ให้วังเหงา เปล้าออก ระหกระเหิน
	ก้มหน้าเมิน ขึ้นรถไฟ ครรไลลา

เมื่อรถไฟถึงบ้านบางดานเจอสาวงามจากปัตตานี ทำให้รู้สึกหวนไหว

พบนางหนึ่ง นำชม ผมติดโบว์	รูปร่างโส ภาพพร้อม ละม่อมละไม
ทั้งท่วงที กริยา มารยาท	น่าสวาสดี แนบชิด พิสมัย
พจมาน หวานวับ จับฤทัย	เล่นเอาใจ ปุ่ชุน คิดวนวิง

ถึงบ้านน้ำกระจายกับความคิดถึงบุตรชาย (คุณสงวนศักดิ์ แสงจันทร์)

ถึง**น้ำกระจาย** มิได้คลาย กระจายโศก หวนวิโยค ถึงบุตร สุดสงสาร
จะต้องพราก จากกระจาย ลูกชายนาน สุตรำคาญ โศกแค้น แสนยากเย็น

ถึงบ้านน้ำน้อยกับความเศร้าที่ยังไม่ลดน้อยลง

ถึง**น้ำน้อย** สร้อยเศร้า ไม่เบาโศก กำเรบโรค เสน่หืน ในห่อหมั่นหัด
ถึงมาพบ น้ำน้อย สักร้อยพัน แต่ทุกขนั้น ไม่ได้ถ้อย ลดน้อยลง

เมื่อถึงอำเภอหนองม่อม ทำให้คิดถึงกลิ่นแก้มภรรยาที่ความหอมยังตราตรึงอยู่ในความรู้สึก

ถึง**นาม่วง** ท่วงกัน ว่า**นาหม่อม** บางคนเรียก น้ำหอม นิกขนาง
หวนคะนึ่ง ถึงอนงค์ ทรงสำอาง เคยประปราง ด้วยน้ำหอม ถนอมนวล
บ้านน้ำหอม หอมแต่นาม น้ำไม่หอม ไม่หอมพร้อม เหมือนยุพิน กลิ่นหอมหวน
หอมทั้งชื่อ หอมทั้งเสียง สำเนียงครวญ หอมทบทวน หอมรีน หอมชื่นใจ
หอมชื่นจิต ติดนาสิก นาสาพี จนเดี๋ยวนี้ ก็ยังหอม หาทายไม่
บ้านน้ำหอม หอมไม่แท้ แพ้กันไกล หอมอะไร ไม่สู้หอม เท่าห่อมปราง
ปรางหญิงอื่น ก็ไม่ชื่น เหมือนปรางน้อง ปรางนงนุช ผุดผ่อง ทั้งสองข้าง
จูบเท่าจูบ จดเท่าจด รสไม่จาง หอมสว่าง นาสา อยู่ตาปี

เมื่อรถไฟถึงสถานีท่าม่วง อำเภอเทพา ซึ่งต้องจากสาวงามจากปัตตานี

พอรถไฟ ไคลคลา ถึง**ท่าม่วง** ให้แสนห้วง นางตานี ไม่มีห่าง
จะต้องจาก เพื่อนศิษย์ คิตรีคาง จำนิรา เรศรีร้าง ไปห่างไกล

เมื่อเสร็จภารกิจแล้ว ตอนนั่งรถไฟกลับจากอำเภอเทพา ก็ยังแอบคิดถึงสาวปัตตานี

แล้วเลยนั่ง รถไป ด้วยใจปอง หวนตริกตรอง มองหา นางตานี
เมื่อแรกมา คลาคลาด นีราศรีร้าง ต้องแยกทาง กับอนงค์ ที่ตรงนี้
โหมเฉลา เกลากล่อม ไม่ผอมพี ถ้อยพาที พจมาน ก็หวนเย็น
ช่างน่ารัก พักตรงงาม เมื่อถามไถ่ โฉนจะได้ ทวนทบท มาพบเห็น
ถึงจะเป็น ศิษย์ปลอม ไม่ยอมเซ็น ขอชมเป็น ขวัญตา ไม่ว่าเลย

แต่อย่าเพิ่งเข้าใจผิดว่าสุนทรภะจะเจ้าชู้อย่างสุนทรภู่นะ เพราะได้ยื่นอุทธรณ์แก้ต่างเอาไว้ในตอนหลังว่า แต่งให้เป็นไปตามแบบฉบับของกลอนนิราศ ไม่มีเจตนาอื่นแอบแฝงแต่ประการใด ความว่า

นางตานี สีเสียด สักเพียงไหน
หรือผู้แต่ง เรื่องสารา จะบ้ำรัก
ความจริงใจ ในอูรัง ไม่คลั่งนัก
เหมือนเขาพูด กันเสมอ ว่าเออนา
อันนิราศ ขาดหลง พะวงรัก
เยื่อเคยเปล่า คาวปาก เปลืองหมากพลู

จึงหลงไหล จันงก เพียงอกหัก
พญาอักษร พักอาศัย อยู่ณัยนดา
แต่เป็นหลัก ของนิราศ ปราบธนา
อ่านสารา อมรัก ไม่ชักดู
เหมือนกินผัก ไม่ขี้ พรึกขี้หนู
จึงต้องสู้ เอาความรัก บังพักตรา

แม้ว่านิราศเทพาจะโดดเด่นในคำรัก แต่ก็ได้บันทึกเรื่องราวด้านสังคม ประวัติศาสตร์สำคัญเอาไว้ด้วยเช่นกัน คือ การสำรวจสำมะโนครัวและการทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ของจังหวัดสงขลา

พอเสร็จทำ **สำมะโน ครัวชนา**
รีบรวบยอด มอบให้ แก่นายเอียด
ส่วนตัวพีนีมีได้ไปด้วยกัน

ในอุรา ของพี่ ยินดีครั้น
ไม่รังเกียจ ที่จะไป ในไพรส์ณท์
เพราะจวนวัน**ถือน้ำประจำปี**

และจะด้วยความบังเอิญหรือตั้งใจก็ตาม นิราศเทพาแต่งเสร็จตอนวันขึ้นปีใหม่พอดี แต่เป็นวันขึ้นปีใหม่แบบเก่า ที่นับเอาวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันเริ่มต้นศักราชใหม่

จากบ่อพลับ ลับตา สูดาดิ
ปีมะเส็ง พุทธศก สารกชี้
วันที่หนึ่ง ปีใหม่ จะได้ชม
เลขท้ายศก ยกสุญ เอาหนึ่งใส่
เพียงแปดวัน ขวัญใจ ไกลสกนธ์

เมื่อวันที่ ยี่สิบห้า มีนาคม
สองพันสี่ ร้อยหกสิบ หยิบผสม
เดือนนิยม สุริยา เมษายน
รวมในใจ ได้เวลา พาดงน
โฉนทน ทุกข์เท่า แปดเก้าปี

จากกลอนบทนี้ทำให้รู้ว่าคุณภะจ่างปฏิบัติงานจนข้ามปี แต่ถ้าเป็นปัจจุบันคงเป็นวันหยุดยาวช่วงปีใหม่แน่ ๆ

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สภานา
National Archives in Honour of H.M.
Queen Sirikit, Songkhla

นิราศทุ่งหวัง

นิราศทุ่งหวัง แต่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ระหว่างเดินทางตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ขณะทรงดำรงตำแหน่งอุปราชมณฑลพิษณุโลก ไปสำรวจพื้นที่จากเขาสำโรง ไปจนถึงตำบลทุ่งหวังเพื่อใช้เป็นพื้นที่สำรองในการฝึกกองเสือป่า โดยนิราศเรื่องนี้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ มีพระประสงค์ให้บันทึกเรื่องราวระหว่างการเดินทางลักษณะทางภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม การเขียนถึงคนรัก หรือเรื่องเชิงสังวาส

สนจิตคิดแต่ถ้อย	ระยะทาง
ไม่ประสงค์ถึงนาง	แฉ่งน้อย
นักอ่านอย่าอวดนาง	โอษฐ์ขุนาบ นาพ้อ
ผิวผิตคำถ้อย	ขัดข้อง ขอภัย

นิราศทุ่งหวังจึงความโดดเด่นในเรื่องของการบอกเล่าลักษณะสำคัญของสถานที่ ประวัติความเป็นมา ซึ่งบางอย่างหายไปตามกาลเวลา หรือถูกปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย แต่บางอย่างก็ยังคงอยู่จนถึงปัจจุบัน

คุณกระจ่างเดินทางโดยรถยนต์จากบ่อพลับ (ตำบลบ่อพลับ ย่านเมืองเก่าสงขลาในปัจจุบัน) ไปรวมพล ณ พระตำหนักเขาสำโรง (เรือถอนไปแล้ว) ซึ่งเป็นที่ประทับของกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ระหว่างทางคุณกระจ่างได้บันทึกถึงศาลาหน้าวัดหัวยาง ที่ในปัจจุบันไม่มีศาลา และวัดได้เปลี่ยนชื่อเป็นวันศาลาหัวยาง

กระทั่งถึงวัดอุทัยผ่นไม่สร้าง	เลยข้ามทางรถไฟไปข้างหน้า
แลดูมืดแปดทิศผิตนัยนา	เห็นศาลาวัดหัวยางริมทางจร

เมื่อถึงแยกสำโรง ได้บอกเล่าเรื่องราวของชื่อแยกสำโรงว่า แต่เดิมมีต้นสำโรงใหญ่อยู่บริเวณนี้ ต่อมาท่านเจ้าคุณภักระ (พระภัทรธรรมธาดา) อดีตเจ้าอาวาสวัดมัชฌิมาวาส ได้ให้คนมาตัดไปต่อเรือเพื่อใช้ในการศาสนา

บรรลุถึงบ้านสำโรงโปร่งอุระ	รถกระบะเร็วจริงออกวิ่งปรือ
นามบ้านนี้ผู้เฒ่าท่านเล่าลือ	สมกับชื่อว่าสำโรงค้อยโปร่งใจ
คือเมื่อครั้งยังไม่ตัดถนน	ว่ามีต้นสำโรงโอโถงใหญ่
อยู่ที่ข้างศาลาคนมาไป	ได้อาศัยพักผ่อนเย็นอุระ
มาภายหลังครั้งเจ้าคุณภักระ	ราชาคณะพระผู้ใหญ่ในสงขลา
ให้ตัดฟันบันโคนเอาต้นมา	ต่อนาวาใช้ธูระของพระเณร

การเดินทางครั้งนี้ใช้วิธีการแบบกองเสือป่า แบ่งออกเป็น ๕ กอง คือ
กองที่ ๑ กองเสนารักษาทรงองค์ นำโดย พระรามอินทรา (ดวง จุลยานนท์) และหลวงนิพัทธ์
หรือ อ.ท.พระยาอมรฤทธิธำรง (พร้อม ณ ถลาง)
กองที่ ๒ กองเสปียง นำโดย จางวางแห
กองที่ ๓ กองลาดตระเวนหน้า นำโดย จางวางเจริญ หรือ ขุนนันทเขตระอำรุง (เจริญ รัตนปณนธ์)
กองที่ ๔ กองสำรวจปีกซ้าย นำโดย ขุนจร หรือ ร.ต.อ.หลวงพลเจนแดน (เป้า นาคะชาติ)
กองที่ ๕ กองสำรวจปีกขวา นำโดย ขุนต่างจง หรือ ร.อ.อ. หลวงดำรงเทวฤทธิ์ (เคียง รัตตการ)

พอเวลา สายัณห์ตะวันบ่าย	ลาดตระเวนปีกซ้ายและปีกขวา
ก็ออกเดินพร้อมกันตามบัญชา	ขุนต่างจงลงไปหาเขาสำโรง
เพื่อสำรวจตรวจที่ดินแถบสิ่งนี้	ตลอดที่อ่าวพังโกอันโอโง
ข้างขุนจรออกจากปากสำโรง	มุ่งหมายไปตรงสลูบเขารูปช้าง
ให้ไป ตรวจพระเจดีย์ ในที่นั้น	สิ่งสำคัญยังมีอยู่ที่อย่าง
ทั้งภูมิจานบ้านปลักแรดระหว่างกลาง	ว่าที่ทางแถบนั้นเป็นฉันท

ซึ่งพระเจดีย์ บนเขารูปช้างปัจจุบันกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้ว

เมื่อถึงเวลาพลบค่ำจึงตั้งค่ายพักแรมที่ข้างวัดเกาะถ้ำและเดินทางต่อในวันรุ่งขึ้น ซึ่งในพื้นที่บริเวณนี้ บางพื้นที่ยังคงใช้ชื่อเดิมจนถึงปัจจุบัน เช่น บ้านสะพานยาว บ้านเหล่า บ้านทุ่งใหญ่ บ้านสวนตุล บ้านเกาะแต้ว ที่เปลี่ยนชื่อไปบ้าง เช่น บ้านทุ่งพอเป็นชุมพอ บ้านเกาะพวาเป็นเกาะวา เป็นต้น และเมื่อเดินทางถึงบ้านอ่างทอง ต่างมีผู้นำชุมชนและประชาชนออกมารับเสด็จอย่างเนืองแน่น

ทั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านสถานที่
สมเด็จพระทศนาประชาชน

ถึงอ่างทองมองเห็นผู้คน
เสียงอึงมือออกมาจับถน
เห็นเคลื่อนกล่นหน้าวัดคู่อัดแ

เมื่อถึงบ้านทุ่งหวังจึงหยุดพักแรม

มาถึง**บ้านทุ่งหวัง**สมดังจิต
เที่ยวเดินหาที่สำนักจะพักเอน

เพ่งพินิจที่อาศัยมิได้เห็น
เพื่อกางเต็นท์หยุดประทับสำหรับนอน

เมื่อเดินทางมาถึงเขาวง เขาราม เขาหลง เขาวัง คุณกระจำงได้อธิบายที่มาของชื่อภูเขาทั้งสี่ว่ามาจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

เห็นเขารามเขาหลงตรงเขาวัง
เหลียวมาแลทางซ้ายตลาายหลง
เลยนึกถึงนามภูเขาที่เขาถือ
ทศพัทตรลักสี่ดามาทางนี้
เที่ยวตามหามาจนรอบขอบเขาวง
ประชุมพลโยธินในที่นั้น
นามภูเขาทั้งสี่ที่โด่งดัง
แต่เรื่องนี้ฟังดูไม่รู้สิ้น
ที่กล่าวไว้ใช่จะเผื่อเชื่อนิทาน

ดูสะพานล้วนภูผาทางขวามือ
พบเขาวงตรงพักรู้จักชื่อ
ว่ามีชื่อครั้งพระรามตามอนนงค์
พระรามกริ้วอสุรีที่ลุ่มหลง
ไม่พบองค์โฉมเฉลากลับเขาวัง
จะไปฆ่าทศกัณฐ์ให้สมหวัง
จึงได้ตั้งเอาเป็นชื่อถือนานาน
เป็นอจินไตยนักไร้หลักฐาน
เป็นโหวหารเล่าให้รู้สู้กันฟัง

เมื่อเดินทางมาถึงบ้านบ่อระกำ มีผู้หญิงกำลังเก็บข้าวด้วยแคะ ทำไมจึงไม่ใช่เคียวด้วยสงสัยว่ากว่าจะเก็บข้าวได้หมดคงใช้เวลานาน

จึงเหลียวหน้ามองไปไม่ประวิง
กำลังเดินเก็บข้าวเขาใช้แคะ
กว่าจะหมดแต่ละกอท้อกมล
คนข้างหลังที่มาด้วยช่วยบอกชี้
ด้วยบิตรมารดาปุยาเคย

เห็นผู้หญิงอยู่ในนาสี่ห้าคน
เอามือแตะที่ละรวงไม่ร่วงหล่น
ไฉนคนไม่ใช่เคียวเกี่ยวกันเลย
ว่าเมื่อนี้เขาไม่ใช่ดอกนายเอ๋ย
ไม่ละเลยแบบแผนเพราะแสนกลัว

ในการเดินทางครั้งนี้ นอกจากกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ คงจะเป็นขุนต่างจง ที่มีความสุขและสนุกกับการปฏิบัติงานในครั้งนี้ เพราะมีความชำนาญในการเดินป่า และล่าสัตว์ ในขณะที่คนอื่น ๆ กำลังพักเหนื่อย ขุนต่างจงกลับเลือกวิธีการพักผ่อนด้วยการออกไป ยิงนก หาไก่ป่า

ขุนต่างจงองอาจชาติทหาร
เที่ยวยิงนก หดมา เวลาจน

ชำนาญการพรานไพรไม่ขัดสน
ก็ต่างคนไม่รังรอเข้าก่อไฟ

ตอนออกไปหาไก่ป่าที่ข้างวัดน้ำกระจ่าย

ขุนต่างจงตรงเข้าป่าเที่ยวหาไก่
ยิงมาได้สี่ตัวหัวเราะรำ

ในการเดินทางครั้งนี้ถ้าจางวางเข้ไม่ได้มาด้วย ท่านขุนต่างจงคงจะเหมาะสมที่สุดในการคุมกองเสบียง
ขุนต่างจงอาจมีความสุขและสนุกกับการปฏิบัติงาน ต่างจากท่านขุนจร ที่ต้องเจอกับอุปสรรค
เหตุเพราะเลือกรองเท้าผิด เลยต้องเจอกับความลำบาก เพราะมาได้ครึ่งทางรองเท้าก็ชำรุดจนต้องเดินเท้าเปล่า

ท่านขุนจรหีบเอารองเท้าเหี้ยน
สั่งกำชับให้เอากลับไปอย่าง

ใส่ในเกวียนเหวี่ยงวัดเหมือนขัดขวาง
เพื่อได้จางปะปรับเมื่อกลับไป

รองเท้าก็ชำรุดจนต้องเดินเท้าเปล่า

นำสงสารแต่ขุนจรสะท้อนจิต
เกือกใส่มาแต่บ่ออย่างสบาย
ต้องมาเดินดินเปล่าเขย่าไชยก
หินจะตำหนามจะแทงแข้งจะบาน

มาห่างมิตรคู่ชีวานิจจาเอ๋ย
กระไรเลยขาดปนไม่ทนทาน
เมื่อขึ้นโกรกลงห้วยหุบละหान
กลับถึงบ้านลูกจะบ่นขัดสนจริง

การเดินทางตามเสด็จสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ไปสำรวจพื้นที่ตำบลทุ่งหวัง เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำรอง
ในการฝึกกองเสือป่า เสร็จสิ้นภารกิจในวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๒

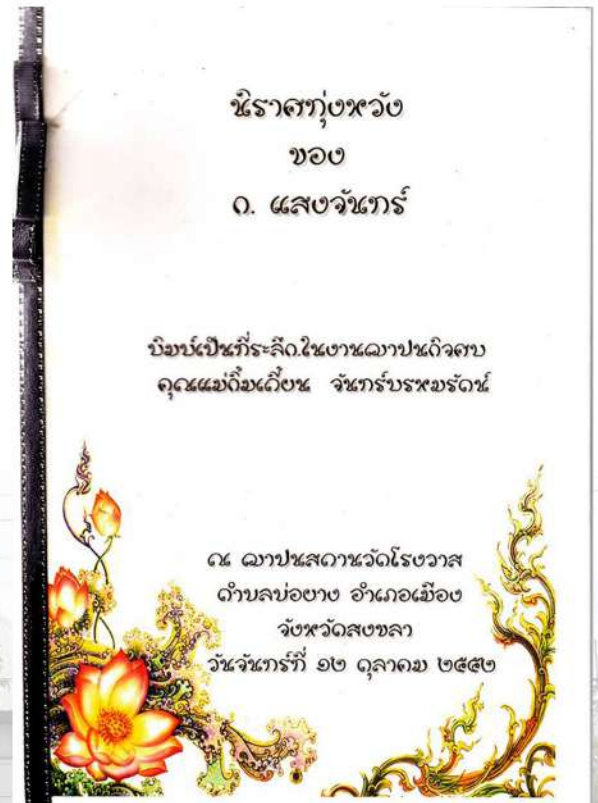
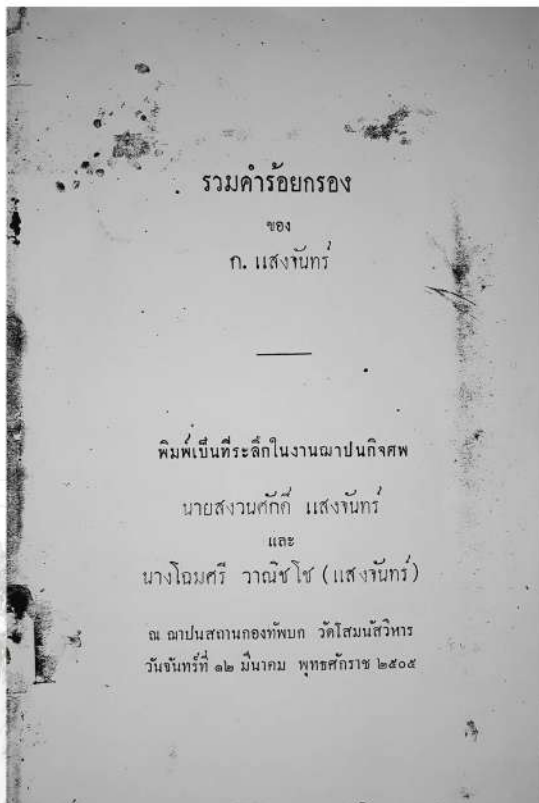
สำเร็จเรื่องเรียงความตามเสด็จ
เขียนนิราศขาดรักมาชักโยง
ยี่สิบเอ็ดเดือนมีนาคมมาถึง
รวมสามวันสามคืนชื่นฤทัย
ได้จดจำพรา้เพียรเขียนลิขิต
ไว้อ่านเล่นเย็นใจพอได้แรง

แสดงเหตุเขี้ยค้อยค้อยโขมง
ไม่ปรุปรุ่งในมนัสฮึดอดใจ
เป็นวันหนึ่งนับลงไม่สงสัย
เพลิดเพลินใจเหลือที่จะชี้แจง
หวังให้มิตรญาติทั้งหลายอย่าได้แขนง
กระจ่างแจ้งภูมิประเทศแลเหตุการณ์

สำหรับข้อมูลเชิงลึกของนิราศทุ่งหวัง อาจารย์ก่อย วุฒิชัย เพชรสุวรรณ ได้ทำการสำรวจเส้นทางตามรอย
การเสด็จเอาไว้แล้ว ซึ่งหอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา จะได้ขอความอนุเคราะห์นำมา
เผยแพร่ในโอกาสต่อไป

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี
National Archives in Honour of H.M.
Queen Sirikit, Songkhla

นิราศหลงพะวงรักอย่าง **นิราศเทพา** และนิราศขาดรักอย่าง **นิราศทุ่งหวัง** หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา ขอขอบพระคุณ อาจารย์จรัส จันทรพรหมรัตน์ เครือข่ายการรวบรวมเอกสารจดหมายเหตุของหอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา ที่ให้ความอนุเคราะห์ เอกสารรวมคำร้อยกรอง ของ ก. แสงจันทร์ พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ นายสงวนศักดิ์ แสงจันทร์ และ นางโฉมศรี วาณิชโซ (แสงจันทร์) ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ และพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ คุณแม่กิมเถียน จันทรพรหมรัตน์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สำหรับท่านที่สนใจสามารถติดต่อขอทำสำเนาได้ที่อาจารย์จรัส จันทรพรหมรัตน์ และหอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา เพื่อเป็นการเผยแพร่และอนุรักษ์วรรณกรรมท้องถิ่นให้คงอยู่สืบต่อไป

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา
National Archives in Honour of H.M. Queen Sirikit, Songkhla

นางจุฑาทิพย์ อังศุสิงห์ ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ รับมอบหนังสือที่ระลึก
จากอาจารย์จรัส จันทรพรหมรัตน์ หัวหน้างานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษา
โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา และเครือข่ายเครือข่ายการรวบรวมเอกสารจดหมายเหตุ
หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา

เรียบเรียงโดย : วีรยุทธ พุทธธรรมรงค์
นักจดหมายเหตุ

สามารถมาศึกษาเพิ่มเติมได้ที่

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สงขลา
ถนนกาญจนวนิช ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา ๙๐๑๑๐

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา

national.archives.songkhla@gmail.com

๐ ๗๔๒๑ ๒๕๖๒, ๐ ๗๔๒๑ ๒๔๗๙

๐ ๗๔๒๑ ๒๑๘๒

ພິຣາສກຸ່ມກວັບ

ບວບ

໐. ແສບຈັກເກຣ້

ບິພົບເປົ້າກີຣະລິດ.ໃໝ່ປາໝາປາໝາດິຈສາ
ຄຸນແພ່ດິພເດີປາ ຈັກເກຣ້ບຣາພຣັດາ

໑ ຝາປາໝາສດາໝາວັດໂຣປາສ
ດຳບລາບ່ອປາ ຈຳເກອເພື່ອ
ຈັກກວັດສປາ
ວັກຈັກເກຣ້ກີ ໑໒ ດຸລາຄາ ໒໕໕໒

รวมคำร่อยกรอง

ของ

ก. แสงจันทร์

พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ

นายสงวนศักดิ์ แสงจันทร์

และ

นางโฉมศรี วาณิชโช (แสงจันทร์)

ณ ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร
วันจันทร์ที่ ๑๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕

